

“อรมน” เผยสถิติยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญา 9 เดือนแรกปี 68

ยอดรวม (สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ออกแบบ นวัตกรรม และเครื่องหมายการค้า) พุ่งทะลุ 55,000 คำขอ

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เผยสถิติการยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 (มกราคม - กันยายน 2568) มีการยื่นคำขอจดทะเบียนสูงถึง 55,699 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.46% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 (51,833 คำขอ) และมีการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ 10,500 รายการ ลดลง 5.45% จากปี 2567 (11,105 รายการ) โดยรายละเอียดการยื่นคำขอจดทะเบียนและแจ้งข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา (66,199 คำขอ) ดังนี้

1) เครื่องหมายการค้า มีการยื่นคำขอ 41,255 คำขอ เพิ่มขึ้น 7.28% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 (38,455 คำขอ) โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอคนไทย 52% และต่างชาติ 48% สำหรับกลุ่มสินค้าที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองเครื่องหมายการค้ามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มบริการค้าปลีก (5,287 คำขอ) กลุ่มสินค้าเครื่องสำอาง (5,236 คำขอ) และกลุ่มสินค้าเพื่อสุขภาพอนามัย (4,667 คำขอ) ทั้งนี้ สินค้าเพื่อสุขภาพอนามัยเป็นกลุ่มที่มาแรงและได้รับการจดทะเบียนมากที่สุด 3,692 เครื่องหมาย เพิ่มขึ้น 57% จากปี 2567 (2,339 เครื่องหมาย) โดยเป็นคำขอที่ได้รับจดผ่านช่องทาง Fast Track จำนวน 1,525 เครื่องหมาย สะท้อนเทรนด์การค้าที่มุ่งตอบโจทย์ผู้บริโภคใหม่ ซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพอนามัยมากขึ้น ทั้งนี้ ตัวเลขการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 อยู่ที่ 30,392 เครื่องหมาย

2) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ มีการยื่นคำขอ 6,161 คำขอ ซึ่งตัวเลขใกล้เคียงกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2567 (6,071 คำขอ) โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอคนไทย 10% และต่างชาติ 90% อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฟินแลนด์ เป็นต้น สำหรับนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วัสดุเหล็กกล้า (172 คำขอ) ซึ่งครองอันดับ 1 สองปีติดต่อกัน สะท้อนให้เห็นถึงอุตสาหกรรมวัสดุและการก่อสร้างที่มีการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือนวัตกรรมแอนติบอดีและยาชีววัตถุ (88 คำขอ) สะท้อนความสนใจที่เพิ่มขึ้นในด้านเทคโนโลยีชีวภาพและการวิจัยยา ตามด้วยนวัตกรรมแบตเตอรี่และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (65 คำขอ) ซึ่งสะท้อนภาพรวมของตลาดรถยนต์ไฟฟ้าในไทยที่เติบโตขึ้นจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ตัวเลขการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 อยู่ที่ 4,108 ฉบับ

3) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีการยื่นคำขอ 4,843 คำขอ เพิ่มขึ้น 15.34% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 (4,199 คำขอ) โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอคนไทย 67% ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษา และต่างชาติ 33% สำหรับการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครองมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทหลอดฉาย (759 คำขอ) เครื่องประดับ (283 คำขอ) และบรรจุภัณฑ์ (263 คำขอ) ทั้งนี้ งานออกแบบถือเป็นอีกหนึ่งอุตสาหกรรมที่คนไทยมีศักยภาพโด่งดังระดับโลก จึงไม่ควรมองข้ามการนำผลงานมาจดทะเบียนรับความคุ้มครอง เพื่อให้มีกฎหมายเป็นหลักพิงหากเจอปัญหาถูกละเมิดหรือลอกเลียนแบบ ทั้งนี้ ตัวเลขการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 อยู่ที่ 4,029 ฉบับ

4) อนุสิทธิบัตร มีการยื่นคำขอ 3,440 คำขอ เพิ่มขึ้น 10.68% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2567 (3,108 คำขอ) โดยมีสัดส่วนผู้ยื่นคำขอเป็นคนไทย 95% และต่างชาติ 5% สำหรับนวัตกรรมที่มีการยื่นขอรับความคุ้มครอง อนุสิทธิบัตรมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม (467 คำขอ) ยาสมุนไพร (203 คำขอ) และผลิตภัณฑ์ ทำความสะอาดร่างกาย (57 คำขอ) โดยนวัตกรรมยาสมุนไพรเป็นสาขาที่มาแรง สะท้อนการเติบโตของเทรนด์สุขภาพ และการแพทย์ ทั้งนี้ ตัวเลขการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2568 อยู่ที่ 1,490 ฉบับ

5) ลิขสิทธิ์ มีการยื่นแจ้งข้อมูล 10,500 ผลงาน ผู้แจ้งเกือบทั้งหมดเป็นคนไทย ผลงานที่มีการแจ้งข้อมูล ลิขสิทธิ์มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ศิลปกรรม (จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ฯลฯ) 3,862 ผลงาน วรรณกรรม (งานนิพนธ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์) 3,017 ผลงาน และดนตรีกรรม 2,345 ผลงาน ทั้งนี้ ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินทางปัญญา ที่ได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์ โดยไม่ต้องยื่นจดทะเบียนกับกรม สถิติดังกล่าวจึงไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของ งานสร้างสรรค์ไทยได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม กรมจะเดินหน้าส่งเสริมให้ศิลปินนักสร้างสรรค์เห็นความสำคัญของการแจ้งข้อมูล ลิขสิทธิ์กับกรม เพื่อเป็นหลักฐานอ้างอิงเบื้องต้นในการแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในกรณีที่เกิดข้อพิพาท รวมทั้งเป็น ช่องทางให้ผู้อื่นสามารถเข้าถึงผลงานและติดต่อขอใช้ประโยชน์งานลิขสิทธิ์นั้นได้ง่ายขึ้น

นางอรมน เสริมว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญามุ่งมั่นที่จะพัฒนางานบริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสืบค้นข้อมูลเครื่องหมาย การค้าและสิ่งประดิษฐ์ ตลอดจนจัดให้มีช่องทางเร่งรัด (Fast Track) ที่สามารถจดทะเบียนได้รวดเร็วขึ้น สำหรับสาขา ที่เป็นนวัตกรรมแห่งอนาคตและที่ผู้ประกอบการมีความจำเป็นต้องใช้อย่างเร่งด่วน ได้แก่ 1) สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ใน 3 นวัตกรรม คือ นวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข นวัตกรรมอาหารแห่งอนาคต และนวัตกรรมรักษ์ สิ่งแวดล้อม โดยสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ลดระยะเวลาจดทะเบียน จาก 38.5 เดือน เหลือ 12 เดือน และอนุสิทธิบัตรจาก 12 เดือน เหลือ 6 เดือน 2) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในสาขานวัตกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดระยะเวลา จดทะเบียนจาก 10 เดือน เหลือ 3 เดือน และ 3) เครื่องหมายการค้า ในกรณีที่ต้องนำหลักฐานการจดทะเบียนไปแสดง ต่อหน่วยราชการอื่น โดยลดระยะเวลาจดทะเบียนจาก 10.5 เดือน เหลือ 3 เดือน
